

تعیین الگوی بهره‌مندی از نظام ارائه خدمت سلامت (بستری) در کشور در سال**۱۳۸۷**دکتر محمداسماعیل مطلق^۱، دکتر سیدحسین واثق^۲، دکتر ناهید جعفری^۳، محمد جواد کبیر^۴، دکتر کورش اعتماد^۵،دکتر پروین یاوری^۶، دکتر یدالله محرابی^۷، دکتر محمد موحدی

۱- دانشگاه علوم پزشکی خوزستان- هیأت علمی گروه اطفال- دانشیار. ۲- معاونت سلامت وزارت بهداشت- گروه توسعه و ارتقاء سلامت- پزشک عمومی. ۳- معاونت سلامت وزارت بهداشت- گروه توسعه و ارتقاء سلامت- هیأت علمی- استادیار. ۴- دانشگاه علوم پزشکی گلستان- پزشک عمومی- دانشجوی PhD اپیدمیولوژی. ۵- دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی- گروه پزشکی اجتماعی- استاد. ۶- دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی- دانشکده بهداشت- استاد. ۷- دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی- دانشکده بهداشت- استادیار.

چکیده

مقدمه: همواره اندازه‌گیری عملکردها و در نتیجه کارآیی نظام سلامت به ازای یک واحد هزینه مورد مناقشه بوده است. شاخص‌هایی که با آن‌ها عملکرد نظام سلامت را می‌سنجند عبارتند از: سطح سلامتی جامعه و توزیع آن در مناطق و گروه‌های اجتماعی، سطح پاسخگویی نظام سلامت و توزیع آن در مناطق و گروه‌های اجتماعی و میانگین حفاظت از مردم در مقابل هزینه‌های سلامتی.

این مطالعه با هدف اندازه‌گیری نیاز مردم به دریافت خدمات سلامت (بستری) در سال ۱۳۸۷، اقدام آن‌ها برای دریافت خدمات، بار مراجعه آن‌ها، خدمات ارائه شده به آن‌ها، زمان و هزینه‌هایی که مردم برای دریافت این خدمات صرف می‌کنند انجام گردید.

مواد و روش‌ها: تحقیق در ۳۰ استان کشور انجام گردید. از هر استان ۳۸۰ خانواده شهری و ۳۸۰ خانواده روستایی مورد مطالعه قرار گرفتند. در داخل هر استان تعداد خانوارهای هر شهرستان بر اساس جمعیت شهری و روستایی هر شهرستان تخصیص یافته و سپس به‌صورت تصادفی خانوار مورد نظر انتخاب و کلیه افراد آن وارد مطالعه گردیدند. پرسش‌نامه‌ای برای افرادی که نیاز به خدمت بستری داشتند تکمیل گردید.

یافته‌ها: در این طرح از ۱۰۲ هزار نفر در کل کشور پرسشگری به‌عمل آمد که ۹۵۹۷ نفر در یک سال گذشته نیاز به خدمات بستری داشتند. ۵۰/۳ درصد شهری و ۴۹/۷ درصد روستایی بودند. شایع‌ترین علت عدم استفاده از بیمه در شهر و روستا بیمه نبودن سرپرست خانوار ذکر گردید. بیش‌ترین علت مراجعه به بیمارستان حوادث تعیین گردید. اولین دلیل عدم اقدام به بستری بی‌پولی ذکر گردید.

نتیجه‌گیری: تحلیل‌های اولیه نتایج این مطالعه نشان می‌دهد که عوامل متعددی از جمله سکونت در شهر یا روستا، نوع بیمه، نوع بیماری و سطح اقتصادی اجتماعی خانوار در کیفیت دریافت خدمات بستری نقش مهمی دارند. **واژگان کلیدی:** بهره‌مندی، خدمات بستری، ایران.